

NA BALKANU NASTAJA NOVA SKUPINA DRŽAV

JUGOSLAVIJA IN BOLGARSKA BOSTA NAVZLIC SAMOSTOJNOSTI PRECEJ POD NEMŠKIM VPLIVOM

Oblikuje se zveza med Jugoslavijo in Bolgarsko. V zvezo bo prišla tudi Madžarska. — Jugoslavija in Bolgarska bosta vodili skupno vnanjo politiko. — Bolgarska zahteva Dobrudžo.

BEOGRAD, Jugoslavija, 13. julija. — Med Jugoslavijo in Bolgarsko se snuje nova zveza, takojmenovana "mala os", čije namen je kar najtesnejše zvezati dva slovanska naroda na Balkanu. Za to zvezo, kateri se bo pridružila tudi Madžarska, se posebno zavzema Nemčija.

Ker je Jugoslavija stisnjena med Avstrijo, ki jo je osvojila Nemčija, in Albanijo, ki jo je zasedla Italija, se je pričela približevati Bolgarski.

Jugoslavija in Bolgarska ste v tesnih gospodarskih odnosih z Nemčijo. Letos je Nemčija prevzela 75 odstotkov bolgarskega in 50 odstotkov jugoslovanskega izvoza.

Dežele "male osi" se raztezajo 750 milj čez jugovzhodno Evropo, od Julijskih Alp pa do Črnega morja in imajo skupno 32.000.000 prebivalcev.

Madžarska je privezana k osi Rim-Berlin v protikominterni pogodbi.

Od leta 1936 so nemški nacistični voditelji in predvsem feldmaršal Hermann Goering delovali na to, da zbližajo Jugoslavijo in Bolgarsko v jugoslovanski blok pod nemškim vplivom.

Jugoslovanski knez namestnik Pavle in bolgarski ministrski predsednik Grigori Kiosejvanov, ki sta oba nedavno obiskala Adolfa Hitlerja v Berlinu, sta se v ponedeljek sestala in sta naznanila, da sta postavila nevtralnno fronto obeh držav, kar bo največ pripomoglo balkanski svobodi.

V Bukarešti vlada nervozno razpoloženje, kajti vsled nevtralnosti Jugoslavije in Bolgarske bi mogla biti Romunski odrezana pot po suhem v Turčijo in Grško, katerima državama sta Anglija in Francija zagotovili svojo pomoč.

Jugoslavija in Bolgarska sta sedaj obnovili stari načrt za združenje slovanskih narodov na Balkanu in med drugimi točkami tega načrta je Kiosejvanov svojemu kabinetu predložil naslednje točke: 1. Carinska zveza med Jugoslavijo in Bolgarsko.

2. Skupna vnanja politika obeh držav.

3. Sodelovanje pri razvoju tuje trgovine.

4. Morebitni odstop Bolgarski 990 kvadratnih milj ozemlja, ki ga je Jugoslavija dobila po drugi balkanski in svetovni vojni od Bolgarske.

Po mnenju Nemčije bi bil jugoslovansko, bolgarsko-madžarski blok močno diplomatsko orožje s katerim bi bilo mogoče strahovati Turčijo, Grško in Romunsko.

Ker se Jugoslavija že pogaja z Bolgarsko za zvezo, vidijo diplomati v tem konec Balkanske antante, h kateri pripadajo Jugoslavija, Grška, Turčija in Romunsko.

SOFIJA, Bolgarska, 13. julija. — Obisk ministrskega predsednika Grigorija Kiosejvanova v Berlinu in Beogradu je imel za posledico, da je zopet oživila nekaj časa speča propaganda za premembo meja.

To propagando je prazvaprav pričelo nemško časopisje, ki pravi, da Nemčija Bolgarske ne bo samo podpirala gospodarsko, temveč tudi politično.

Glasne so postale zahteve, da Romunsko vrne Bolgarsko Dobrudžo, Grška pa Tracijo.

Pogajanja za vojaško trozvezo

SOVJET. UNIJA SE ŠE VEDNO NOČE ALI NE MORE ODLOČITI

PARIZ, Francija, 13. julija. — Vnanji minister Georges Bonnet je rekel, da sta se Anglija in Francija trdno odločili, da čimprej pridobita Rusijo za evropsko varnostno fronto.

Ministrski svet se je odločil, da pospeši pogodbo, ker so prišla poročila, ki pravijo, da so med Rusijo in Nemčijo v teku pogajanja za pogodbo, po kateri bi Rusija v slučaju evropske vojne ne ostala nevtralna. Francosko vnanje ministrstvo je bilo obveščeno, da se med Nemčijo in Rusijo že 10 dni vrše tozadevno pogajanja. To poročilo tudi pravi, da je Nemčija obljubila Rusiji gospodarske prednosti in kredit, toda sovjeti so ponudbo odklonili.

Z ozirom na sedanji napet evropski položaj je Bonnet rekel:

1. Da ste se Anglija in Francija zavzeli, da greste zaradi Gdanske v vojno v namenu, da preprečite razdelitev Poljske, da se ne bi Nemčija polastila njenega pretežnega dela, vsled česar bi zapadnim evropskim državam pretela velika nevarnost.

2. Da ste Anglija in Francija prišli do prepričanja, da se bo Hitler, ko mu uod vzhoda ne bo več pretela nevarnost, obrnil proti zapadu in bo zahteval popolno zadoščenje zahtev totalitarnih držav v Sredozemlju in morebiti tudi novo določitev meja v zapadni Evropi.

Anglija in Francija ste prišli do tega sklepa glede Gdanske, ker se spominjate Čehoslovake, kjer Hitler navzlic svoji obljubi, ki jo je dal v Monakovem, ni bil zadovoljen samo s sudetsko pokrajino.

Anglija in Francija se zavedate, da jima bo pretela največja nevarnost, ako se bo Nemčija polastila Poljske kos za kosom in bo imela v svojih rokah njene naravne vire in bo razorožena poljska armada, ki šteje nad milijon mož.

TRST, Italija, 13. julija. — Iz Trsta poročajo, da je Nemčija dobila od Italije dovoljenje da prevzame, oblast nad Trstom. Ze sedaj poslujejo v Trstu nemški uradniki in pričelo se je z delom, da zopet pride Trst do veljave kot največje pristaniško mesto centralne Evrope na Jadranu.

PORTORIČANI ZA TRETJI TERMIN

SAN JUAN, Puerto Rico, 13. julija. — Sedemdeset tisoč Portoričanov je podpisalo pismo, v kateri pozivajo predsednika Roosevelta, naj se vtretje kandidira. Za podpredsednika naj kandidira Harold

Značilna je izjava lista "Mir":
"Ako hočejo Romunci imeti mir in odnose do
brih sosedov, tedaj nam morajo vrniti Dobrudžo.
To je edino sredstvo."

SILNO KILAVO OPRAVIČILO ZA IZGON TUJCEV

Laška tajna policija je izdala odredbo za izgon. — Vohunstvo je baje neposredni povod odredbe.

REM, Italija, 13. julija. — Ameriški poslanik Wm. Phillips je prejel prvo obvestilo od Amerikancev, ki so prejeli povelje, da odidejo iz Tirolske in je takojšel v vnanji urad pojasnilo. Dobil pa je isti skrivnostni odgovor kot angleški, švicarski in holandski poslaniki: vsak tujec mora vsled političnih in vojaških razlogov iti iz Tirolske.

Včeraj pa je bilo o tem izdano posebno poročilo, ki pravi, da je odredbo izdala tajna policija Ovra in je sedaj jasno, da je pri tem igralo važno vlogo vohunstvo.

Vsebinska poročila se glasi:
"Iz razlogov, ki so političnega in vojaškega značaja in ki temeljijo na poročilih Ovra o delovanju nekaterih elementov, ki so državljani zapadnih držav v boleanskem okraju, se je notranje ministrstvo odločilo za naslednjo odredbo:

"Takojšnji odhod čez mejo, ali pa v 93 ostalih provinc kraljevstva vseh tujcev, ki so začasno v boleanski provinci; po daljšem roku odhod vseh tujcev, ki žive v dolini gorenje Adize, tako da imajo dovolj časa, da uredijo svoje zasebne zadeve.

"Nekateri poslaniki tujih držav, kot francoski, švicarski in angleški so prišli v Chigi palačo, ne da bi vložili kak protest, ki bi bil zavrnjen, temveč so hoteli dobiti pojasnilo o položaju. [Podtajnik v vnanjem uradu jim je dal potrebno pojasnila in gori imenovani poslaniki so poročilo vzeli na znanje."

Pa tudi to pojasnilo ni popolnoma jasno. Nikakor ni mogoče razumeti, zakaj se je vlada odločila za tako odredbo ravno v tem času, ko prihaja v deželo največ turistov, ki prinašajo v deželo mnogo tuje denarja, ki ga Italija tako zelo potrebuje. Pa tudi nemško prebivalstvo je zbežalo do skrajnosti, ker je prišlo povelje tako nepričakovano, da mora oditi v Nemčijo, ali pa postati fašistično.

Vsekakor pa mora imeti vlada zelo tehtne vzroke, ki javnosti niso znani in ljudje si šepetajo "neka je v zraku."

Do sedaj je iz Tirolske že odpotovalo okoli 8000 Nemcev in so bili večinoma poslani na Moravsko.

ADVERTISE IN
"GLAS NARODA"

ANGL. LETALA NAD FRANCIJO

100 angleških bombnikov je letelo daleč nad Francijo in nazaj. — Francoska zračna armada bo obiskala Anglijo.

LONDON, Anglija, 12. julija. — Nad 100 angleških velikih in srednje velikih bombnikov je brez vsake hibe letelo nad Francijo. Težki bombniki so preletli 1200 milj v šestih urah in pol, srednje veliki pa 800 milj v štirih urah.

Bombniki so "bombardirali" med potom francoska mesta, trge in vasi od Havre pa do španske meje in so s tem hoteli Nemčiji pokazati angleško zračno silo.

Aeroplani so se dvignili z angleških letališč z zapечатimi povelji, kot v vojnem času. Razdalja, ki so jo preleteli, je ista kot iz Anglije do Stettina, Berlina, Lipskega Solnograda, Inomosta in Milana.

Blizu Pariza se je angleškim bombnikom pridružilo 200 francoskih vojaških aeroplanov, ki se vezbaje za Bastilni dan.

To je bil prvi polet velikega zračnega brodograja nad tujim ozemljem v mirnem času. Poglaviti namen tega poleta je bil, da angleški letalci spoznajo francoske kraje in da vedo za francoska letališča za slučaj vojne.

V bližnji bodočnosti pa bodo francoski aeroplani vpriporili polet nad Anglijo.

BERLIN, Nemčija, 12. julija. — Odgovor nemškega časopisja na polet 100 angleških bombnikov nad Francijo je naslednji:

"Zapomnimo si naj, da ima tudi Nemčija zračno silo in si čer tako, ki se je izkazala v vojni."

Nemško časopisje se norčuje iz "strašilnega poleta" in list Deutsche Allgemeine Zeitung pravi, da se zapadne države nikar ne držejo prirejati kakih zračnih demonstracij nad nemškim ozemljem.

"Lokal Anzeiger" pravi: "Nemčija naj bo samo uverjena, da ne bo niti en angleški aeroplan prišel skozi nemško zračno obrambo."

In isti list pravi dalje, da je Anglija s svojim poletom samo pokazala svojo slabost.

SLOVENSKI FIREMAN POŠKODOVAN

Pri gašenju nekega požara v West Forest Hills, Long Island, je bil precej težko poškodovan ognjegasec John Maček, 116-35 120 St., Ozons Park. Odvedli so ga Queens General Hospital. Ognjegasec, ki je s n znanega slovenskega pevca in igralca Mr. John Mačka, je pridelen ognjegaški postaji št. 151 v Forest Hills.

GROF CIANO PRIGEN. FRANCU

Ciano in Franco sta se sestala v San Sebastianu. Imela sta dve uri dolg razgovor.

SAN SEBASTIAN, Špan-ska, 13. julija. — Italijanski vnanji minister grof Galeazzo Ciano se je s svojim spremstvom z aeroplanom pripeljal iz Barcelone v Vitoria, od koder se je z avtomobilom odpeljal v kopališče Zarauz, ki se nahaja nekaj milj zapadno od San Sebastianu.

Po kosilu in kratkega odmoru se je grof Ciano odpeljal v San Sebastian na svoj prvi stanek z generalom Francu. Imela sta dve uri dolg razgovor v palači Ayete, kjer bo Franco stanoval ves čas obiska italijanskega vnanjega ministra.

Zvečer je bila na glavnem trgu prirejena velika svečanost. Več sto deklet je izvajalo stare rimske in španske plesse.

V čast grofu Ciano in generalu Francu je bil postavljen velikanski slavalok in vse mesto je v zastavah.

Zvečer je vnanji minister grof Francisco Gomez de Jordana priredil državni banket v hotelu Maria Cristina, mestna občina pa je nato priredila velik ples v Club Nautico.

V svojem govoru na banketu je notranji minister Serrano Suner med drugim rekel: "V bodočnosti morejo biti naši prijatelji samo oni, ki želijo veličino naše dežele ravno tako, kot veličino svoje dežele."

Na to je grof Ciano odgovoril:

"Vojna je zaključila eno dobo in odprla drugo. Italija je ponosna, da je bila ob vaši strani v kritičnem času in vas bo bratsko spremljala v bodočem poteku vaše zgodovine."

RAZGLEDNICE

Newyorške SVETOVNE RAZSTAVE

DOBITE PRI KNJIGARNI

"GLAS NARODA"

216 WEST 18th STREET
NEW YORK

35 RAZLIČNIH RAZGLEDNIC
V BARVAH, PREDSTAVLJAJO
ČIH NAJVEČJE ZANIMIVOSTI
TE OGROMNE RAZSTAVE

CENA ZBIHKE
50c

(Poština plačana)

Vsoto lahko pošljete v znakih
po 2 celotna po 8 cent.

"GLAS NARODA"
(VOICE OF THE PEOPLE)
Owned and Published by
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(A Corporation)
Frank B. K. President J. L. Lupa, Sec.
Place of business of the corporation and address of above offices:
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

46th Year

INSURED EVERY DAY EXCEPT SUNDAYS AND HOLIDAYS

Advertisements on Agreement

For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York
For one year in New York	For one year in New York

Subscription Yearly \$4.00

"GLAS NARODA" IZDAVA VSAKI DAN IZVEMSI NEDELJE IN PRADNIKE

"GLAS NARODA", 216 WEST 18th STREET, NEW YORK, N. Y.
TELEPHONE: CHelsea 2-1243

DOPIŠI brez podpisa in osebnosti se ne priobčijo. Denar se naročnikom pošilja po Money Order. Pri naročilih kaze naročnik, posebno, da se nam tudi pošilja bivališče naslov, da hitro najdemo naslovnika.

POLJAKI MIRNO ČAKAJO

Čprav v Varšavi vedo, da se v Gdansk organizirajo dobrovoljski odbori, z največjo hladnokrvnostjo gledajo na razvoj situacije.

Po zadnjih vestih grade Nemci z vso naglico lesene vojašnice za vojsko in pripravljajo vojaške uniforme za ljudi, ki prihajajo iz Vzhodne Prusije, zbira se rezervna hrana in neprestano se dovažata tudi vojni material.

Okrog Gdanska so začeli graditi tudi utrdbe. Na bližnjem hribu so postavljeni protiletalski topovi. Po najnovejših vestih iz Gdanska se na vseh sestankih narodno-socialistične stranke v Gdansk in okolici množe govori, v katerih govorniki odkrito naglašajo, da bo Gdansk v najkrajšem času priključen Nemčiji.

Kljub vsem tem vestem pa vlada v Varšavi popoln mir. Smatrajo sicer, da se v Gdansk nekaj pripravlja, vendar vzbuja začudenje samo to, da so te priprave tako javne. Zato se marsikdo vprašuje, ali gre za organizacijo majhnega puča ali samo za poizkus, da se izzove Poljska, da bi aktivno intervenirala.

V političnih krogih prevladuje mnenje, da je namen vse te koncentracije v Gdansk izzvati Poljsko h kakemu nepremišljenemu dejanju.

Zunanji minister Beck, ki se je mudil več dni v notranjosti države, se je glede na večjo mednarodno napetost te dni vrnil v Varšavo in je imel več konferenc s svojimi sodelavci.

Zastopnik vlade je dal listom naslednjo izjavo:

Velja ohraniti popolno hladnokrvnost in se ne dati izzivati. Če bi pa medtem Gdansk pokazal kako iniciativno, je poljska vlada pripravljena, na protikupe. Ni treba imeti nobenega dvoma, da se bo vsako nasilje, izvršeno v Gdansk ali zunaj smatralo za vzrok vojne, kakor se to vidi tudi iz izjave lorda Halifaxa.

RIBE V TEKOČEM ZRAKU.

Tekoči zrak je modrikasta tekočina, ki vre pod običajnim zračnim pritiskom pri zelo nizki temperaturi, namreč 190 stopinj pod ničlo. V tekoči zrak položene rastline ali živali se takoj strdijo, ker zmrznejo pri tako nizki telesni soki. Isto velja za ribe, samo da se na temelju izkušnje z ribami zamrznjenimi v ledu, vzdržuje domneva, da lahko ribe še žive če jih vzamemo iz tekočega zraka. Zidaj je pa raziskal ta pojav francoski učenjak D. Layet. Za svoje poskuse je rabil okrog 4 cm dolge zlate ribice.

Najprej jih je na površju skrbno poustil, potem jih je pa

položil v tekoči zrak, kjer so ostale 2 do 20 sekund. Iz tekočega zraka jih je položil v vodo, ki je imela 20 stopinj C. Izkazalo se je, da ribice, ki je v tekočem zraku zmrznile, nikoli več ne oživi. Če pa zmrzne samo zunanja plast telesa, ribica zopet oživi, toda mraz ji tako škoduje, da prej ali slej pogine. Če na ribi zmrzne naglo le tenka plast njene površine, lahko še živi, kakor vidimo to pri ribah, ki so zmrznile v navadnem ledu. Francoški učenjak je ugotovil, da nastanejo v ribjem telesu med delicami ledeni kristalčki, če položimo ribo osušeno v tekoči zrak.

Pozor rojaki!

KADAR nameravate potovati v stari kraj;

KADAR hočete poslati denar v stari kraj;

se zaupno obrnite na nas, in postrežemo vam točno in pošteno. Dolgoletna skušenja Vam to jamči.

Pišite po brezplačna navodila in pojasnila na

SLOVENIC PUBLISHING CO.

POTNIŠKI ODDELEK "GLAS NARODA"

216 West 18th Street New York, N. Y.

EKSPEDICIJA V SEVERNE KRAJE

Kapitan Bob Bartlett in njegovi tovariši, ki ga bodo spremljali na njegovi trinajsti ekspediciji v severne kraje.

Iz Slovenije

ZA UMOR LOVSKEGA ČUVAJA 8 LET JECE

Anton Lavrič je strasten divji lovec. S svojim tovarišem je rad lovil divjačino po raznih revirjih. Lovski čuvaj Jože Odlazek, ki je 12. marca pregledoval lovski revir inženirja Zmeyerja iz Hrastnika, je v Zagorju opazil dva mladeniča, divja lovca, Toneta Okrajška in Viljema Božiča. Fanta sta, kakor sta pozneje trdila, streljala v gozdu iz dvocevka na "tardo." Lovski čuvaj ju je zalotil, strogo prijel in zahteval izročitev pušk. Izročila sta mu jih. Čuvaj je orožje odnesel na svoj dom. Bilo je to okoli 2. popoldne. Okrajšek in Božič sta odšla proti domu. Okrajšek je prišel v domačo gostilno, kjer je pilo več fantov. Tam je začel praviti, kako je njemu lovski čuvaj Odlazek, oče 8 nepreskrbljenih otrok, zaplenil puško. Fantje je prosil, da naj gredo z njim do lovskega čuvaja in zahtevajo vrnitev zaplenjenih pušk.

V gostilni so se fantje sprva zelo norčevali iz mladega Okrajška, ki je slaboten fant. Nato se je dvignila družba 4 fantov in krenila med ukanjem in streljanjem tja proti čuvajevi hiši. Dva, Anžič Jože in Anton Lavrič, sta bila oborožena z lovskimi puškami. Med potjo sta padla dva strela. Precej vinjeni fantje so obkolili čuvajevo hišo. Anton Lavrič se je z nabitno puško skril za hišni vogal. Za drugi vogal pa Anžič. Okrajšek in njegov pomagač sta skušala vdreti v hišo, ki jo je pravčasno za klenila čuvajeva žena. Pred hišo so vsi močno razgrajali. Lovski čuvaj Odlazek je stopil v I. nadstropje, odprl okno in izjavil, da pušk ne vrne in da bo streljal, ako se ne odstranijo. Pokazal je skozi okno puško. Ko se je sam nekoliko bolj nagnil skozi okno, je nekdo proti njemu ustrelil. Močan snop šiber je priletel iz bližine kakih 8 metrov naravnost v desno senco. Čuvaj se je nezavesten zgrudil na tla in čez nekaj minut je izdihnil zaradi otrpnenja možganov.

Napadalec, videč kaj se je zgodilo, so jadrno pobegnili na vse strani. Anton Lavrič je nato še dejal: "Kar sem naredil, sem naredil." Dobodek se je odigral okoli 6. zvečer v nedeljo 12. marca. Orožniki so napadalec še tisti večer polovili in jih odpeljali v litijske zapore. Proti vsem je bilo uvedeno kazensko postopanje zaradi zločina umora. Državno tožilstvo pa je naposled obtožilo le posestnikovega sina Antona Lavriča, zločina umora lovskega čuvaja.

Obtoženeo Anton Lavrič je na razpravi v bistvu priznal zločin, zanikal pa je delno krivdo. Izgovarjal se je, da je hotel čuvaja le ostrahiti in da sploh ni meril na njegovo glavo. Bila je nesreča. Sodisce je zaslišalo 7 prič, večidel mladih fantov, ki so znani kot strastni divji lovci. Anton Lavrič je bil, kakor smo omenili, obsojen na 8 let ječe. V kazenski zapor od 13. marca naprej. Čuvajeva vdova je bila zaradi svojih odškodninskih zahtevkov napotena na civilno sodišče. Anton Lavrič je proti sodbi prijavil revizijo in priživ.

SPECIALIST ZA SLADKOR

Te dni so bili pred malim kazenskim senatom obsojeni zaradi tatvin velikih količin sladkorja pekovski pomočnik Jože Ferjančič, železostugar Franc Tacianger in soferjeva že

na Neža Zoro. Obtoženci so deloma priznali zločine. Vložili so v trgovino Josipa Tonija v Rudniku, v sušilnico mesarja Benčina in v trgovino trgovca Bahoveca. Tacianger se je specializiral na tatvino sladkorja. Tngovcu Bahovecu je odnesel za več tisoč dinarjev sladkorja v kockah. Del ukradene zaloge so našli pri Zorčevi, ko so preiskali njeno stanovanje. V kanih in zabojih je ležalo pred sodniki nad 100 kg sladkorja in zaboji speerijskega blaga. To zalogo so zaplenili pri Zorčevi, ki se je zagovarjala, da ji je sladkor prodal neki gospod iz Zagreba in je doma sladkor shranila "za stara leta". Del zaplenjene zaloge sladkorja je izviral od tatvin pred 5 ali 7 leti, kajti sladkor je že razpadal.

Tngovec Bahovec je kot prič izpovedal, da je imel Taciangerja že dolgo na sunu, da mu krade sladkor iz skladišča. Že kot mladoletnik je bil Tacianger zaradi tatvin pri Bahovec obsojen. Zaradi njega je trgovec dal narediti v glavna vrata dvojno ključavnico, pa ni nič pomagalo. Tacianger je znal priti v skladišče skozi troje zaklenjenih vrat, ne da bi ga kdo opazil. Ferjančič je bil obsojen na 3 in pol leta ječe. Tacianger, na 1 leto ječe. Zorčeva pa na 6 mesecev ječe in 240 din globe.

OTROKA ZAŽGALA KOZOLEC

Iz Gorenje vasi poročajo 29. junija: — Z otroci je pač križ. Nikoli ni dovolj nadzorstva in previdnosti. V nedeljo zvečer je naenkrat prišel goreti kozolec. Požar se je z bliskovito naglico razširil in zajel kozolec s tremi okni, doobra založenim s senom in deteljo. Ljudje so hiteli od vseh strani skupaj, prihitela je domača požarna četa, ki ga kozolec ni mogla rešiti. Pogorel je do tal z enim vrst pa tudi detelja in 1100 kg sena. Kozolec je bil last posestnika Antona Rupnika iz Gorenje vasi ki si peč ni znal razložiti, kaj naj bi bilo povzročilo ogenj. Pa se je zagonetka kmalu pojasnila. So sed je videl, kako sta se sukala okrog kozolec 13-letni Simon in 10-letni Janko. Naenkrat je opazil, da kozolec gorijo. Videl so še, kako je Simon splezal na kozolec in zavpil, da gori. Ko pa je videl, kako se je ogenj z maglico širil, se je jadrno spustil nazaj in s tovarišem sta zbežala. Medtem seveda so odraali še opazili ogenj. Kakor se je pozneje doznalo, sta se otroka igrala z raketo, ki jo je dobil Simon pri starejšem bratru Antonu. Usodnega dne sta prispela Simon in Janko h kozolecu z drugimi otroki in pričela se je zabava. Eden je raketo držal, drugi

AKO NAMERAVATE OBISKATI SVETOVNO RAZSTAVO boste rabili

MAPO

Mesta New Yorka

DOBITE JO BREZPLAČNO AKO NAROČITE

Slovensko-Amerikanski Koledar ZA 1939

Cena Koledarja je: 50 centov

Imamo jih še nekaj!

"Glas Naroda" 216 West 18th Street New York, N. Y.

(Lahko pošljite varto v poštah, znamkah po 2 oziroma po 3 cente)

prizigal. Potem seveda, ko je bila goreča raketa v senu, je bilo prepozno. Škoda znaša okrog 3000 din, ki je krita le v toliko, da bo povrnjena zavarovalnina za kozolec. Ni pa imel zavarovane krme.

VEDEŽEVKA TOZI LASNICARJA

Znana pariška vedeževalka, jasnovidka madame Olga de Emma toži svojega lasničarja za 100.000 frankov odškodnine, češ, da ji je z električnim aparatom ožgal kožo na glavi, ki ji je delal trajno ondulacijo. V utemeljitvi tožbe navaja, da je izgubila del svoje proroške nadarjenosti.

Madame Olga de Emma spada med najsrečnejše pariške vedeževalke. Dočim živi večina vedeževalk, ki jih je v Parizu več nego v katerikoli drugem vlemestu, v bedi in po manjkanju v predmestjih in si "omašnih okrajih, ima madame Olga de Emma elegantno stanovanje in sreča jo povsod, kamor zahaja visoka pariška gospoda. Nekega dne je prišla k lasničarju, da bi ji osvežil trajno ondulacijo. Lasničar Legendre je vključil električni tok v aparat. Komaj se je pa obrnil k drugi dami, je vedeževalka kriknila in omedlela. Lasničar je izkjučil tok in ugotovil, da ima vedeževalka na glavi nekoliko ožgano kožo, da pa opekline niso nevarne.

Legendre je bil pripravljen plačati vedeževalki primerno odškodnino za bolečine, toda ona je to odklonila. Toda čez 14 dni je potoni svojega advokata vložila tožbo in zahtevala 100.000 frankov odškodnine ne za bolečine, temveč za izgubo proroških sposobnosti. Lasničarjev pravni zastopnik ugovarja, da je moral imeti svoj proroški dar oslavljen že pri prihodu v fizerski salon, ker ni slutila, kakšna neugoda jo čaka tant.

POZOR ROJAKI!

V ZALOGI IMAMO NOVE PREGLEDNE ZEMLJEVIDE:

Velik pregleden zemljovid JUGOSLAVIJE

(Na njem so označene poleg mest tudi večje slovenske vasi) stane \$ 1.-

Majni zemljovid JUGOSLAVIJE

stane 25c

Zemljovid jugoslovanskih BANOVIN

stane 25c

Zemljovid CELEGA SVETA

Knjiga, obsegajoča 48 str., seznam večjih mest in otvilov prebivalcev. Stane 50c

SLOVENIC PUBLISHING CO.
216 West 18th Street New York

Peter

Zgaga

DRUGA MLADOST II.

Iz globokega sna me je zbudilo zvonjenje z bližnje podružnice. Skozi spranje se je že svetil dan! Na dvorišču sem se umil in enostavno otresel kaplje z rok in obraza, ker sem bil brisajo pozabil.

Ubral sem jo po kolovozu, nevedoč, ne kam ne kod. Nisem bil najbolj zgoden. Kosci so me prehiteli.

Spomnil sem se, kako sva pred štiridesetimi leti hodila tod s stricem, ki me je peljal k mojstru v Lubljano. Vesel in segav je bil ter trdil, da je vest svet obhodil, pa v resnici ni bil dalje kot v hrvaških šumih.

— Čakaj, čakaj, — mi je rekel, — danes bova pa imela hrvaški zajtrk.

Tudi jaz sem si ga privoščil tistega dne. Bilo je krog šeste ure zjutraj; ko opazim na lepo prebeljeni hišici znano znamenje in vstopim. Imeli so vse, po čemer je hupenel moj želodec: jagodovec, črn kruh in prekajeno slanino.

Zajtrkoval sem baš tako kot takrat s stricem. In ravno tak mi je teknilo.

Izven vasi sem zavil v gozd. Zdelo se mi je, da me je pozdravil kot starega znanca. Hoja pa mahu... zvrzolenje ptic... skrivnostno posumevanje starih hrastov.

Pokleknil sem poleg studenca in se v dolgi požirki napil čiste studenčice.

Lotila se me je nekakšna odtroška razposajenost. Vrežni sem prst debelo leskovo vejo in poiskal v grmovju dva rogovila. Kmalu se je vrtel mlinček nad plitvo vodico. Če mu je lopatico odneslo, sem zdijal za njo in jo zopet pritrtil.

Poslušajoč zburjenje studenca sem na mahu zaspal in se zbudil, ko je bilo solnce že visoko. Iz suknjica obešenega na veji sem potegnul kosilo — kakor neštetokrat pred petintridesetimi leti. Razloček je bil le ta, da je bil tedaj le črn kruh, topot je bila pa tudi klobasa poleg.

Ves popoldne sem se klátil po gozdu in po senožetih. Tudi v par gnezd sem bil pogledal, pa so se bili mladiči že speljali.

Precej opraskan in utrujen sem se vrnil. Joj, kako mi je šel v slast krompir v obličah, za približek je pa gospodinja še malo cvrtja pripravila.

Naslednjega jutra me je zanesla pot k reki. Dobrih dvajset metrov je bila široka, pa sem ugibal, če bi ali ne bi! Komaj se je pričelo daniti. Nikjer nobene žive duše. Vržen oblesk s sebe in se pogreznem do pasu v vodo. Mrzla je bila, in sem mislil, da bom strepetal. V krčkih sunkih se zapodim proti nasprotnemu bregu. Tam se nekoliko oddahnem, pa nazaj. Ni šlo tako gladko in zlahka kot pred petintridesetimi leti, toda užitek je bil neizmerno večji.

V gozdu, na senožetih, med njivami in travniki, v vodi in na senu sem preživel štirinajst dni.

Ves ta čas nisem govoril o politiki, nobenih prijateljev nisem iskal in si jih pridobil, nobeni kavarni nisem bil in si nisem ogledal niti ene ljubljanske znamenitosti. V domovino sem se šel vrniti svoj drugo mladost in sem se je navzli do dna. Vtis, ki sem jih prinesel s seboj, so bili baš taki kot pred tistimi davnimi leti.

Rojak se je zamislil. Nekaj mehkega je bilo v njegovem glasu in v njegovih očeh.

— In če bom zdaj in če ne pride kaj narobe, bom šel tja po desetih letih užiti svojo tretjo, svojo zadnjo mladost.

Kratka Dnevna Zgodba

S. LEPKYJ:

GRUDA

Ko se je Semen o mraku vrnil domov, je srečal na dvorišču pet visoko malozelenih vozov na vrhu enega je bila se zibel. A na klopi pred hišo so sedeli stari in mladi, vsi znani. "Semen je star in bos in nosi čizme preko rame."

"Hvaljen Jezus, dobri ljudje! Odkod ste in kako naj vas zovem?"

"Iz Bukovine smo, vojna nas je pregnala iz hiše. Jaz sem Danilo, ta poleg mene je moja žena Marija. To so pa moje sinuhe z otroci in hči, isto tako z otroci. Preočili bi radi, ako nas sprejmete."

"Preočite in bodite moji gosti. Sedem k vam, da se kaj pogovorimo, žena pa naj pravi večerjo. To je moja druga žena, mlada in sposobna, kadar hoče."

"A to je moja prva žena, že nad petdeset let živita skupaj — zdaj pa se ji je zmešalo in pokopal jo bom na kakem razpotju, ker je ob pamet. Dokler je z voza še videla našo vas, je jokala in ušla z voza, mlade so pa vihrale za njo, a ko ni bilo več videti naše vasi, je obnemela. In zdaj sedi tu med otroci."

"Oče Danilo, nikar se ne čudite. Ona je pustila svoje besede na svojih očnih in na zlatih ikonah v svoji hiši, kjer so zdaj ostale same, ob ptice, ko sirote. Po kotih še pečejo molitve, a starka bo brez njih molila. Dajte, pojdite z njo v veliko lobo in opravite pred svetim Nikolajem molitev; morebiti se ji vrne govor."

Oba sta jo prišla, odvedla pred ikono in začela glasno moliti. A starka je molčala.

"Izgubila je svoj govor pri svojih svetnikih in tam ga zopet najde."

Zopet se zunaj na klopi.

"Nimam pravice, da bi spraveval, a vendar bi rad vedel, zakaj ste s svojimi okovanimi vozovi in svojimi vranci ter majhnimi otroci zapustili svojo grudo?"

"Oče Semen, ko so zvezali popa in njegovo ženo in ju odvedli v gore, ko so ponoči vzeli učitelja in ga vlekli kdove kam — vaškega starešina pa obesili sredi vasi in postavili stražo, da ga ne bi kdo pokopal — sem se odrekel grudi, in svojo kri zmetal na okovane vozove, da je ne bi kdo onečedel. Prvič to; — drugič pa — prihaja Moskva in omračuje sonce. In Kitaj prihaja in Sibirija in divji narodi vsega sveta. S seboj vodijo otročad in trosijo po

mov, pa naj se zgodi Božja volja!"

Ko je starka slišala te besede, je spregovorila:

"Zdaj pa pijmo na zdravje. Bog daj, da prebijemo te hude čase, a ko umrjemo, naj počivajo naše kosti v naši zemlji!"

In pila sta in starka z njima. In peli so. Starka je sedela na sredi, krepko objela vsakega z eno roko in pela:

Samó moja mila,
golobica slava,
ni še nič zaspana!
Ona dete njiše,
drobno pišmo piše...

In tako so peli vse do jutra, a ob zori so zaropotali vozovi in Danilo se je odpravil nazaj domov.

Ko je vzšlo sonce, sta se oba očaka poslavljala, se poljubila v črne roke, a rdeče sonce je risalo njuni senci preko njiv, daleč tja po zemlji.

Japonska čeka na Kitajskem

"Ali pridete nocoj na protiangelsko zborovanje?"

"Me ne zanima."

"Kdor pride, dobi pol dolarja."

"To je pa že bolj zanimivo! Ali pride lahko vsa družina?"

"Pridite, kolikor vas hoče! Dvorana mora biti polna."

In dvorana se zares napolni. Po vseh kitajskih mestih se potikajo zaupniki zveze Hsin-Min-Huija, ki jo ustanovila japonska armada, da bi izzvala sovražnost zoper Anglije. Ta politični klub madžira časopise in kino in se že poldrugo leto trudi, da bi pokazal ljudstvu Angleže kot najhujše sovražnike Daljnega vzhoda.

Na povprečnega kitajskega delavca ne vplivajo dosti. Nanj ima dejstvo večji vpliv kot pa besede. Odkar so Japonci pri njih, delavcem zmeraj hujša prede.

Ni čudno, da ima v takih priklakah japonsko orožništvo vedno polne roke dela. To orožništvo je isto, kar je v Rusiji Čeka. Vohunstvo te zveze je razvite prav povsod, v vseh kitajskih trdnjavah in družinah in tudi inozemci so zmeraj pod njenim nadzorom. Pri tem uporablja tudi njih sluga in služkinje, da maj jim ovajajo svoje gospodarje. Na ta način so zlasti nadzorovani uradniki poslaništev, kakor tudi inozemski dopisniki.

V vsa večja mesta je že pri-

šlo na tisoče Japoncev, ki gledajo na Kitajsko kot na novo obljubljeno deželo. Večidel so to kramarji, ki si hočejo tu pridobiti bogastvo. Mnogi so že vse izgubili, kar so nekod imeli, in so se morali vrniti na Japonsko. S Kitajci ni moči kupčevati. Japonski trgovci prodajajo sandale, kimone in evropske obleke; ki pa Kitajci nimajo smisla zanje. V japonskih restavracijah in kavarinah so tako slabe pijače in jedi, da ne more noben Kitajec vanje. Nasprotno pa so kitajske restavracije zmeraj polne Japoncev, saj je kitajska kuhinja na glasu, da je najboljša na svetu.

Ovaduška zveza Hsin-Min-Hui skuša seveda z vsemi pripomočki navdušiti Kitajce za Japonske in njih vladanje. Tako pišejo na primer, listi o samih miroljubnih načrtih Japon-

cev in le o tem, kako neradi da se bojujejo in se, tako rekoč, solzih oči polasečajo kitajske zemlje. Mimo tega tudi vamer zatrjujejo, da bo Čangkaškov prestolnica Hunking vsak hip padla, da je takorekoč že padla.

Če se Japoncem, navzlic podobnosti s Kitajci vendarle ne posreči pridobiti si prijateljskih misli Kitajcev, je to predvsem vzrok v tem, ker se nobena večja kitajska osebnost ne čuje vezati z japonskimi odličniki v Tokiu. Niti maršal Vun-pajfu ne počasi njihovi vabljivi klic, niti ne Mr. Vankingvaj, bivši adjutant dr. Sunjatsena, ki je bil prvi predsednik kitajske republike. General Doihara se je bil lani v Indokini sešel z Mr. Vangum in mu je predlagal, naj se v Kantonu ali Hankovu snide z japonskimi ministri pred-

sednikom princem Konojem. A Vang je odvrnil, da bi lahko princ Konoje prišel v Hanoi, če ga želi videti. Dasi je Mr. Vang sprt s Čangkaškom, se vendarle ni hotel dati Japoncem v pest.

Vlada v Pekingju sestoji iz samih manjvrednih lutk, ki nimajo nikogar iz ljudstva za seboj, zato je v zvezi Hsin-Min-Hui vsi to zadevo v roke, češ, da Kitajcem bolj naravnost pokazati, kako da so Japonci močnejši in kako da so beli kitajski prijatelji iz Evrope strahopetni.

imenovali "Hudičev cvet." Bila je voditeljica doslej največje tolpe tihotapev, kar so jih zgrabili v Turčiji.

S "Hudičevim cvetom" ki se imenuje z meščanskim imenom Gul, so prijeli osem njenih tovarišev. Tolpa je imela svoj lastni, dobro opremljeni laboratorij, kjer je pod vodstvom izkušenih kemikov izdelovala opij, hasiš, morfij in heroin. Od tu so šle velike količine mamil ne samo v balkanske dežele, temveč po morskimi poti tudi na Daljni vzhod in v Združene države. Zaloge so hranili deloma v poslopih, ki ji hje hotela mestna uprava podreti in so bila zato prazna. "Hudičev cvet" je šla v past, ko ju je mlad detektiv, ki jo je imel na sumu, poprosil za stanek in se mu je odzvala.

"HUDIČEV CVET" POD KLJUČEM

V Carigradu so prijeli te dni mlado Turkinko, ki so jo v krogi trgovcev in tihotapev

Romani... Spisi... Povesti

Don Kihot
Spisal Miguel Cervantes
To je klasično delo slavnega španskega pisatelja. To je satira na viteštvo, ki je še vedno otelotvorila svoj ponos in veličino, pa se ni zavedala, da že umira. "Don Kihot" spada med mojstrovine svetovne literature.
158 strani.
Cena 75c.

- MARKO SENJANIN, SLOVENSKEI ROBINSON... 75c
- MATERINA ŽRTEV. 240 strani. Cena 90
- Zanimiva povest iz daljnega časa.
- MLADIN SRCEM (par kramnih črtic pisatelja Mladin) 25c
- MILLONAR BREZ DENARJA, spisal C. Phillips Oppenheim. 72 strani. Cena 75
- Do strastnosti napet roman iz modernega življenja. Oppenheim je znal angleški romanopisec posnan po celotnem svetu.
- MIMO ŽIVLJENJA, spisal Ivan Cankar. 230 str. Cena 90
- MED PADARJI IN ZDRAVNIKI Spisal Janko Kersnik. 99 strani. Cena 1,00
- MOŽJE, spisal Emerson Hugh. 280 strani. Cena 90
- Zanimivo delo, ki bo ugajalo vsakemu čitatelju. Prevod prav nič ne nasprotja za originalom.
- NETVI GOSTAČ 25c

SALJIVI SLOVENEK

(Anton Brezovnik)
Zbirka najboljših kratkočasnic iz vseh stanov — 292 strani. 50

NADEŽNA NIKOLAJAVNA
Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 90- Junaki tega romana blodijo in tavajo skoni temo življenja. Vzpensajo se kvišku, a sredi poti omagajo.

NAŠA LETA, spisal Milan Pugalj. 125 strani. — Cena vsa 70- Knjiga vsebuje dvajset povesti pisatelja Pugalja, ki je posnal dušo doleteloga kmetu kot le malokdo.

NADEŽNA NIKOLAJAVNA
Spisal V. M. Garšin. 112 strani. Cena 90- Junaki tega romana blodijo in tavajo skoni temo življenja. Vzpensajo se kvišku, a sredi poti omagajo.

NA INDIJSKIH OTOKIH 90

NA RAZLIČNIH POTIH 90

NOVA EROTIKA, spisal Ivan ROZMAN. Trde vezave. 115 strani. Cena 90- Knjiga vsebuje "misi", ki so se rodile v sloveku v prvih letih avtorskega polja.

PESMI V PROZI, spisal Član. Sandelc. 112 strani. Cena 90- Verna slika pesterja velikomestnega življenja in spominov na...

PINGVINSKI OTOK, spisal Anatole France. 288 strani. Cena 90- To je satira na francoske pretekle in sedanje razmere. V tej knjigi je slavni francoski pisatelj najbolj drsen in brezobziren v svoji satirski.

PLAT ŽIVNA, spisal Leonid Andrejev. 131 str. — Cena 90- Poleg naslovne povesti slavnega ruskega pisatelja vsebuje knjiga še dva, namreč "Misi" in "Bredno".

PARISKI ZLATAR 90- POZIGALEC 90
- POSLEDNJI MOHABANEK 90
- PATRIJA (povest iz tridesetletnega življenja) 90
- POVESTI IN Slike, spisal Karel Maelin. — 79 strani. Cena 90
- Knjiga vsebuje tri povesti našega priljubljenega pisatelja, mojstra v opisovanju. Njegov slog je izravn, njegove misli so globoke in melke. Posebno krasne so vneto za njegove dela.

PRAVLJICE

Spisal H. Majar. Izbrani in prebrani naroda. Cena 90

PRAPREČANOVE ZOOBSE 90- PRIGODBE BELICE MAJE, trd. vez. 90
- PRVIČ MED INDIJANCI. Povest iz našega časa o kritju Amerike. Cena 90
- REVOLUCIJA NA PORTUGALSKEM 90
- RODICA IN BELA VETINICA 90
- PTICE SELIVKE, Kabinerant Tager. Trde vez. 64 strani. Cena 90
- Prigovori, esej in mali slavnega italijanskega pisatelja.

STUDENT NAJ BO. — NAŠ VARNOSTNI KRUI, spisal F. K. Vranec. 99 strani. Cena 90- Najmojstretski pripovednik naših dni v teh prvih svojih delih obločnega milika.

PRAVLJICE, Kozurek. II. zvezek. Cena 90- PRAVLJICE, H. Majar. Cena 90
- TURKI PRED DUNAJEM 90
- TATICE, spisal France Vranec. Trde vez. 99 str. — Cena 90
- Najbolj zanimivi pripovednik naših dni v teh prvih svojih delih obločnega milika.

TISOČ IN ENA NOČ, s slikami, velika izdaja. Broš. 3 knjige. Cena 90

Igralec

Spisal F. M. Dostojevski
265 strani

Slavni ruski pisatelj je v tej povesti klasično opisal igralško strast. Igralec izgublja in dobiva, poskuša na vse mogoče načine, spletkari, doživlja in pozablja, toda strast do igranja ga nikdar ne mine.

Cena 75c.

Idiot

Spisal F. M. Dostojevski
TRI KNJIGE
Nad 600 strani

Krasen roman enega najboljših ruskih pisateljev. — Opis mladeniča, ki je imel že v najbolj rani mladosti nagnjenja k nenormalnostim. Opis je živahen in ne utrjuje kot nekateri drugi misli Dostojevskega.

Cena \$2.25

- AGITATOR, roman, spisal Janko Kersnik. 99 strani. Cena 1,00
- Kersnik je poleg Jurčiča naš najboljši politični pisatelj. Več del, ki jih Jurčič vlad bo izdal in smrti ni mogel zavrniti, je Kersnik uspešno dovršil. "Agitator" spada med njegova najboljša dela.
- ANDREJ HOFER 90
- SELE NOČI, MALI JUNAK, spisal F. M. Dostojevski. 157 strani. Cena 90
- Kratke povesti iz življenjskega pisatelja. To so prva književna dela slavnega ruskega romanopisca.
- SEATIN DNEVNIK, spisal Liza Pejakova. — 154 strani. Cena 90
- Poleg Pavline Pačkove je Liza Pejakova takorekoč edina ženska, ki se je končala prejšnjega stoletja udeleževala v slovenski književnosti. Njen spis razodevala čustveno žensko dušo.
- BELGRAJSKI RISER 90
- BOJ IN ZMAGA 90
- OVETINA BOROGRADSKA 90
- OVETKE (pravlje za stare in mlade) 90
- DEKLE JE PRAVIL (pravlje) 90
- DEKLE KLIZA, spisal Benet de Cencourt. 112 strani. Cena 90
- Očimcova dela so polna fines in zanimivosti, slasti v risanju značajev, cilijh nekateri so mojstrsko podani in ima človek med branjem vtis, da posamezne osebe sedijo kraj njega in kramljajo z njim.
- DEVICA ORLEANSKA 90
- OVN BLIKI, spisal Karel Maelin. 108 strani. Cena 90
- Dve črtici enega naših najboljših pisateljev vsebuje ta knjiga. "Njiva" in "Starka". Obe sta mojstrsko napisani, kot jih more napisati edino naš nekočutski Maelin.
- ELIZABETA, KCI SIBIRSKEGA JETNIKA 90
- FRA DIJAVOLIN 90
- GOSPOD PRIDOLIN ZOLNA, spisal Fran Milčinski. Veselomoder humor. 72 strani. Cena 90
- KMEČKI PUNT, spisal Avg. Senca 90
- Zgodovina našega kmeta je zgodovina neprestanih bojov. Bojev s Turki in graščaki. — "Začni kmečki punt" je mojstrsko opisal slavni hrvaški pisatelj Senca. Krasen roman bo sleherni s plitkom prečital.
- GRALJEVIČ IN BERAČ 90
- GRVNA OSVETA (povest iz aktualnih ger) 90
- LA BOHEME, spisal: H. Munger. 402 str. Cena 90
- Knjiga opisuje življenje umetnikov v Parizu. Knjiga je svetovno znana delo.
- ČISTKI (K. Maelin). 144 strani 90
- MALI KLAZEŽ (spisal Karel Vranec) 90
- MALI LORD, spisal France Vranec. Burz. 152 strani. Cena 90
- Globoke zasnovane povest o otroku, ki ga nečestovito ubijata. Delo je plod ameriškega pisatelja, ki ne pomeni nikoli med bogatimi in revnimi, pač pa zna razlikovati le med človekom in človekom.
- Štiri zanimive črtice našega priznanega pisatelja.
- MAJSTROVOSTI, spisal Ivan Albrecht. 100 strani.

KAKO SEM SE JAZ BERAL, spisal Janko Albrecht. Tri knjige po 150, 180 in 114 strani. Cena 90 vsak zvezek. Vsi trije 1,50

Pisatelj nam v teh treh knjigah opisuje usodo in življenje kmetovskega tabla, ki so ga vlad. in poslati v šole, kjer so se vsaj nekaj let učili in vlad. in poslati v šole, kjer so se vsaj nekaj let učili in vlad. in poslati v šole, kjer so se vsaj nekaj let učili in vlad.

KAJ SI JE EMILIJ, DOKTOR ORE, spisal Janko Vranec. 99 strani. Cena 90- Menda ni bilo pisatelja na svetu, ki bi imel tako živo domišljijo kot jo je imel Francoski Vranec. In kar je slavno, skoraj vse njegove zapovedi so se udeležile. Pred očmi čestitosti je napovedal letalo, submarin, pot v strahotno leto.

GRADUACIJA STUDENTOV V PASADENI, CALIFORNIA

Pogled na slovitno Rose Bowl, ko je graduiralo več tisoč študentov z visjih šol v Pasadeni.

Steboj do smrti

Roman iz življenja. — Za "Glas Naroda" priredil I. H.

58

In pripoveduje ji dalje, kako je prišel na dan dražbe na dom njenega očeta, da si ogleda in kako ginjen je stal pred sliko njene matere. Kar pa se je zatonel v zgodilo, ji je zamolčal. Pripoveduje ji samo o dražbi in kako se je prestrašil, ko je naenkrat stala na vežnem pragu in je mislila, da pred njim stoji njena mati.

Z globokim ginjenjem ga Senta posluša. Ker je tako spoštljivo govoril o njeni materi, ga prinese k njej še mnogo bližje. Nehote mu ponudi roko.

"Prav lepa hvala, da ste mi vse to povedali; osvežilo mi je s pomn na mojo mater. Zakaj pa mi že prej niste o tem ničesar povedali?"

Previdno položi njeno roko v svojo. "Ker sem se bal, da mi boste prišli še hladnejše nasproti, kadar bi izvedli, da prihajam iz priproste kmečke hiše." Senta zmaje z glavo.

"Ne, za tako neumnost me ne smete smatrati. Saj vendar morete biti ponosni, da ste s svojo lastno močjo prišli tako daleč."

"No, pri tem je bilo tudi mnogo sreče," pravi odkrito. "Brez sreče nikdo ne more v življenju priti naprej. Zato pa mi je sedaj še tembolj žal, da sem se hudovala na vas, ker ste kupili naše posestvo. Ko bi vedela, s kakšnimi občutki boste prišli v hišo mojega očeta, bi vam samo privoščila. Ni bilo lopo, da sem se hudovala na vas; to je bilo tako krivično, ker ste bili do naju vedno tako dobri in prijazni. Toda to mi morate oprostiti! Svoj dom tako zelo ljubim, četudi sem ga našla tako zapuščenega, pa ga vendar nisem mogla privoščiti nikomur drugemu. Bila sem krivična, kajti v očetu hiši nisva mogla več ostati. Sedaj pa, ko vem, kako mislite o moji materi, sem zelo vesela, da ste ravno vi kupili posestvo. In moje neumno obnašanje mi boste oprostili, ako vas prosim, kaj ne?"

Stolberg jo tako živo pogleda, da se Senta nekoliko prestraši.

"Prav ničesar vam nimam oprostiti, ker sem vas razumel. Toda veseli me, da name niste več hudi."

Stolberg je zopet popolnoma miren, ko ji to reče. Senta pa pozabi na lesketanje njegovih oči, ali pa si ga tolmači zelo nedolžno. In smeje se reče.

"Prav gotovo ne bom več huda na vas."

Stolberg pokaže na hišo.

"Sedaj tudi razumete, da želim imeti to hišo, ki ni prav nič slikovita, naslikano."

Senta prikimava.

"Sedaj mi je vse popolnoma jasno, in tudi to, ko ste mi rekli, da mora biti na sliki tudi kmečki deček. Zelo se bom potrudila, da bo slika zelo lepa."

Stolbergu je žal, da se mora od nje posloviti, kajti mora zopet k hiši, ker če ni vedno gledal, ni delo naglo napredovalo. Toda od Sente se posloviti z veseljem, srečnim občutkom, kajti ve, da ga ne ceni nič manj, ker je bil nekoč ubog kmečki fant. In ker niti najmanj ne slutiti, da mu je svoje srce že podarila, je bil vendar poln veselega upanja, da si bo pridobil njeno srce in njeno roko.

"Jutri pridem zopet ob istem času in bom vjel za vas model in ga bom držal," ji pravi, predno odide.

Senta mu prikimava.

"To mi je zelo všeč in to vam bo mnogo lažje, kot pa meni," mu pravi smeje.

In ko nato Stolberg naglo odhaja, gleda Senta za njim z zamišljenimi očmi. Pri vsem je bil zelo dober. Kako ljubeznivo je govoril o njeni materi! Bil je mož, ki je imel srce, četudi je to le redkokdaj pokazal. Sicer mi bil tako lep kot Hans Dorneck. Morebiti pa je bil mnogo bolj viteški kot Dorneck, četudi je bil navaden kmečki fant. Senta si ne more misliti, da bi mogel Stolberg svojo bodočo ženo spraviti v tako mučen položaj, kakor si je Dorneck mislil o njej. In ko pridno slika dalje, se vedno vprašuje, zakaj Dorneck ne more biti proti njenemu očetu odkrit in pošten. Tudi če so med njima zapreke, more o tem z očetom govoriti. In tedaj se spomni, da mu ni niti še povedala, da njen oče ve, da jo je spremljal na vožnji domov.

Zopet poteče nekaj dni. Svojo prvo sliko je Senta že skoraj izgotovila, kajti ves čas je imela dobro svetlobo in barve so se naglo posušile. Doda se ji, da se ji je delo posrečilo in sama ima veselje nad sliko.

Stolberg je še dvakrat prišel k potoku, da ji je mogel vkrotiti model, ko pa je fanta spravila na platno, ni prišel več. Ni je hotel nadlegovati in se je bal, da bi jo pri delu motil.

Toda na čajanko se nekaterikrat p ride in je bil vedno z veseljem sprejet.

Delo v hiši je napredovalo po njegovih željah; že so pričeli polagati preproge in slikati. Vsa razvlika je bila pospravljena.

Za pričetek zadnjega tedna pred Binkošti je bilo naročeno pohištvo in slikarji bodo do tedaj sklenili svoje delo. Stolberg je tudi pričakoval služinčad, ki jo je udinjal.

Stolberg je delal od jutra do večera kajti obdelati je bilo treba tudi polja in po Binkošti je bilo treba prirediti s košnjo.

Senta nekega dne vpraša svojega očeta, ako mu je znano, da je Stolberg doma iz vasi in da poznal njeno mater.

"Da, Senta, to mi je povedal takoj prvi dan."

"Zakaj pa mi tega nisi povedal?"

"Ker sem vedel, da tega ni hotel. Vedel sem, da ti bo ob prvi priložnosti sam povedal. In ali se je to sedaj že zgodilo?"

"Da, oče povedal mi je in je o moji materi govoril tako lepo in ljubeznivo, da mi je žal vsaka trda beseda, ki sem jo kdaj izpregovorila o njem. Sedaj vem, da je zelo dober in plemenit."

"Da, Senta, to je in veseli me, da si to enkrat izprevidela."

(Nadaljevanje prihodnjih.)

Tedenski kotichek

Piše I. BUKOVINSKI, Pittsburgh, Pa.

Kdo je to ljudstvo? — Tako so zadnje soboto domačini začudeno vpraševali, videč prihajati na West View Park nepregledne množice v avtomobilih, busih, poulični železnici in peš. Ali odgovora ni bilo — potreba čakati, kajti raznašalci časopisov so razpečavali posebno izdajo domačega dnevnika "Pittsburgh Sun-Telegraph", ki je imel na prvi strani z velikimi črkami tiškanje: "10,000 in West View Park for Slovene day outing," ter opis celega programa kakor tudi sliko glavnih činiteljev: Pavel Klun, Dr. F. R. Arch, John Dečman in Mat. Spoler.

Udeležba je bila dovolj obilna, čeprav ne taka kot se je pričakovalo, to pa vsled deloma slabega vremena, ki je nekoliko zmešalo celotni program in pa mnogi delavci iz bližnjih premogarskih naselbin niso mogli priti, ker so morali v soboto na delo, mesto 4. julija. To je bil prvi shod te vrste, kjer smo se Slovenci enotno in celotno postavili pred svetom, vsi kot bratje, brez razlike verskega ali političnega prepričanja.

Mi udeleženci smo bili predstavnik 25.000 Slovencev, ki žive v Allegheny County, ena večja celokupnega 415.000 broječega slovenskega naroda v tem okrožju.

Predsednik prireditve je bil zdravnik Arch, dejanski najboj aktiven med vsemi, kakor vselej, pa brez dvoma Pavel Klun, predsednik našega Slovenskega Doma.

Razen pozdravnih govorov predsednikov in zastopnikov skoro vseh slovenskih podpornih enot in njihovih federacij, kakor tudi drugih naših organizacij, so imeli besedo tudi County Commissioner, John J. Kaen, šerif John Heinz, sodnik M. A. Musmanno, župnik naše slovenske cerkve Rev. M. F. Kebe in Fr. J. Lausche, slovenski sodnik iz Clevelanda. Napovedan je bil tudi kot govornik Louis Adamič, priznani ameriško-slovenski pisatelj, ali v zadnjem trenutku je bil zadržan.

Za ljubitelje naše lepe slovenske pesni pa so poskrbeli mladinski in odrasli pevski zbori kot "Bled" Library, Pa., "Savica", West Newton, Pa., "Ilirja" iz Cannonsburga, Pa., in naš domači "Prešeren". Vsa ta pevstva so nastopila skupno s pesnijo "Star Spangled Banner."

Solo nam je zapela Miss E.

J. Rozantz, iz Greensburg, Pa., accordion solo je zaigral A. Rozance, Jr., iz Houston, Pa., z violin trio so nas razveselile vrle gospodične L. Delabianko, H. Terchek in M. Triller, vse iz Library, Pa. Med najlepšimi točkami pa je brez dvoma bil duet na accordion in banjo, Gilbert in Josephine Hrvatin, četudi nista bila na programu, menda pomotoma. Ako sem kakega pevca ali glasbenika izpustil, mi bodo dotični oprostili.

Najlepša hvala vsem, ki so za ta ali na ta dan kakorkoli delovali, zlasti še vsem pevskim skupinam in posameznim umetnikom in umetnicam in istotako hvala vsem udeležencem, ki so pripomogli k tako lepemu uspehu tega našega dneva.

Po končanem programu se je pričela prosta zabava: vožnja na raznih amusemet vozilih, pitje in petje, smeh in ples, in morda so celo amorjeve puščice frčale med odraslo mladino, kdo ve?

Prvi sestanek — O priliki Slovenskega dneva sem prvič v desnico segel Vincencu Palčiču iz Cliff Mine, Pa., ki je znan bralcem tega lista po svojih dovršenih dopisih, v katerih se zrcali dar bistrega opazovanja, ljubezen do prirode in kritična, nepristranska sodba o svetovnih dogodkih in zadevah. Le žal, ker se tako redko oglasi. Dejal je, da se dveh stvari najbolj boji — glede Glasa Naroda: ako bi Keržetovi in moji dopisi v listu za vedno prenehali.

— Ampak z njim je najbrže skozi — je pristavil — radi ti ste polemike v Prosveti.

— Mislim, da ni tako, kajti Mr. Kerže je možak in ne bo pustil na cedilu svojih tisočih zvestih čitateljev. Mogoče se zdaj nahaja na polebnih političnih v kakem hladnem letovišču, zato pa ne piše.

— Da bi le bilo po tvojem.

Odprava nezaposlenosti. — Neki učeni profesor narodne ekonomije (ime sem pozabil), priporoča naslednja zdravila za odpravo nevarne in dolgotrajne narodne bolezni — brezposelnosti:

1. 30 urni delavnik za vse industrije, majne, trgovine in druge javne naprave.
2. Nobenega dela razen domačega za mladino do 18. leta.
3. Nobene službe za oženje.

Društva, ki nameravajo prirediti dramatične prireditve, opozarjamo na:

IGRE

ki jih imamo v zalogi.

Edda, drama v 4. del. 50
Marta, Semej v Richmondu, 4. dejanja 50
Prepeluh, narodna pravljica v 6. dejanjih 45
Tončkov sanje na Miklavjev večer, Mladinska igra s petjem v 3. dejanjih 50
R. U. R. Drama v 3. dejanjih s predigro, (Čapek), ves. 45
Revizor, 5. dejanj, tris vovana 45
Vrtinec, drama v 3. dejanjih 45
Za kriz in svobodo, grokna v 5. dejanjih 35
Ljudski odori:
5. sv. Po 12 letih, 4. dejanja 50
11. sv. Zapravljenec 50
12. sv. Skopuh 50
Zbirka ljudskih igar:
3. snopč. Misa pod senjajo, Sv. Neža, Sanje 50
13. snopč. Vestaška, Bart Marja Devica, Marjina otroka 30
14. snopč. Sv. Boštjan, Junakinja deklica, Materin blagoslov 30
15. snopč. Turki pred Dunajem, Fahjola in Neža 30
20. snopč. Sv. Just; Ljubost Marjinega otroka 30

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 W. 18 ST., NEW YORK

ne ženske, katerih moške lahko vzdržujejo družino.
4. Nobenega javnega dela za osebe čez 55 let stare; ampak primerna starostna penzija, ako so brez sredstev.

5. Za vsakega delavca obojega spola — ne eno, ali dvo-tedenske, ampak dvo-mesečne letne počitnice — s polno plačo.

Stavim glavo — tako končuje modri profesor — ako bi te točke v polnem obsegu uveljavili, tekem enega meseca bi vsi zdravi in zmogni bili uposleni, in splošna prosperita bi zavladala v deželi.

Možak ima docela prav, ako tudi nekateri ugovarjajo, češ, potem bi se cene življenjskim potrebščinam znatno znižale in delavci bi slabše shajali, dasi-ravno bi imel enako plačo za 30 ur kot prej za 40. Temu pa ni tako po zdravi logiki, ker če bi vsi delavci delali, bi tudi imeli vsi denar, in zahteva po raznih potrebščinah bi bila večja, kupčija živahnejša, in vsake stvari bi se boralo več producirati, čim večja pa je produkcija, tem manjši so proizvodni stroški.

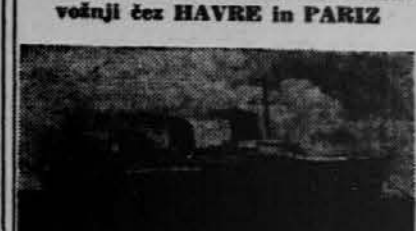
Največja skrivnost. — Bernarr McFadden, izdajatelj enega najbolj razširjenih tednikov "Liberty" se pritožuje v uvodnem članku dne 8. julija, da je med največjimi razočarjanji njegovega življenja to, ker so mu ravno oni ljudje, katerim je storil največ dobrega, postali najbolj nevhvalni in nekateri celo največji sovražniki. Zakaj je tako — se vprašuje — tega ne morem doumeti in je zame nerazrešljiva skrivnost.

Mož se naj potolaži, ker ni osamljen v tem osiru, saj takih slučajev je na stotine in ti-soče v vsakdanjem življenju. Da, da, zakaj je tako? Na to ne morejo dovoljno odgovoriti največji modrijani.

Zanimivo predavanje. — Dne 15. julija v soboto zvečer ob 8. bo imel besedo naš mladi rojak Stanley Heinricher, in sicer v Slov. Domu na Butler in 57. cesti, kamor se rojaki vabijo v obilnem številu. Povedal nam bo svoje fakturne in doživljaje iz svoje španske vojne, kjer se je boril 1 leto in pol v republikanških vrstah. On pravi, da to v resnici ni bila vojna med komunisti in katoličani, pač pa med demokracijo in fašizmom.
Mora že biti res tako, kajti, kjer imajo španske vmes

ZA POTOVANJE V VAŠO STARO DOMOVINO so vam vedno na razpolago moderni parniki Francoske Proge.

Zabavajte se na kratki in udobni vožnji čez HAVRE in PARIZ

NORMANDIE Največji parnik sveta. 2., 16., 30. AVG. — 13. SEP.

ILE DE FRANCE 22. JUL. — 8. AVG. — 9. SEP. — 7. OKT

CHAMPLAIN 29. JUL. — 19. AVG. — 6., 26. SEP.

DE GRASSE 29. AVG. — 19. SEP. — 13. OKT.

BRZOVLAKI IZ PARIZA IMAJO ZVEZO Z VSEMI KRAJI V EVROPI

Uljudna postrežba — slovita francoska kuhinja — pri jedi vino zastoj.

Pripelje svoje sorodnike in prijatelje iz Evrope po Francoski Progi.

Za vozne listke in vsa pojasnila se obrnite na vašega agenta, ki vam bo najboljše postregel.

French Line 610 FIFTH AVENUE, NEW YORK

Hitler in Mussolini in podobni, tam prav gotovo ni prostora za demokracijo, osebno prostost, delavske pravice in versko svobodo.

Pozdrav in na svidenje v Slov. Domu, zvečer dne 15. julija!

RACE Z ZLATOM V ŽELODCU.

Iz Šanghaja poročajo: V teh dneh so kmetje iz kitajske province Hunan v skrbih zaradi zlata, ki ga imajo njih race v želodcu. Tu namreč že za pradednih časov na poseben način pridobivajo zlato, a izpiranje zlata ne nese dosti. Zato je pa tu reja rac na "zlato podlagi." Kmetje pustijo, da se jim race postarajo, dokler je le mogoče, saj jim ni za njih pečenko, pač pa za želodec in črevesje. Notri se naberejo v teku let majcena zlata zrnca, ki jih race z vodo požirajo.

Ce torej kitajski kmet kako raco zakolje, dene želodec in čreva skrbno na stran. Če je več račega črevesja skupaj, tedaj ga da na razbeljeno ploščo, kjer se črevesje spremeni v pepel. Iz tega pepela pa se da precej zlata izprati.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg naslova je razvidno do kdaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Da nam prihranite nepotrebnega dela in stroškov, vas prosimo, da skusite naročnino pravčasno poravnati. Pošljite naročnino naravnost nam ali jo pa plačate našemu zastopniku v vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kojih imena so tiskana z debelimi črkami, ker so upravičeni obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih. Zastopnik bo vam izročil potrdilo na plačano naročnino.

CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin

COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Sattis Walsenburg, M. J. Rayak

INDIANA: Indianapolis, Fr. Eganoff

ILLINOIS: Chicago, J. Berth, Cicero, J. Fabian (Chicago, Ocaso in Illinois)

Joliet, Jennie Bambich La Salle, J. Spelich Mascoutah, Frank Augustin North Chicago in Waukegan, Math. Warlek

MARYLAND: Kilmiller, Fr. Vodepive

MICHIGAN: Detroit, L. Plushar

MINNESOTA: Chisholm, Frank Goulo, J. Le cas'ky, J. J. Fochel Eveleth, Louis Goulo, Gilbert, Louis Vesal Hibbing, John Porke Virginia, Frank Hrvatin

MONTANA: Roundup, M. M. Panics Washoe, L. Champe

NEBRASKA: Omaha, P. Broderick

NEW YORK: Brooklyn, Anthony Svet Gowan, Karl Strubbe Little Falls, Frayk Mada

VSE PARNIKE in LINJE ki so važne za Slovence zastopa: SLOVENIC PUBL. CO. YUGOSLAV TRAVEL DEPT. 316 W. 18th St., New York, N. Y.

KRETANJE PARNIKOV SHIPPING NEWS

ODPLUTJA — Maseca JULIJA

15. julija: Aquitania v Cherbourg
19. julija: Queen Mary v Cherbourg Deutschland v Hamburg
22. julija: Rex v Genoa Ile de France v Havre
24. julija: Bremen v Bremen
25. julija: Nieuw Amsterdam v Bolougne
28. julija: Hamburg v Hamburg
28. julija: Saturnia v Trst
29. julija: Mauretania v Cherbourg Champlain v Havre

1. avgusta: Europa v Bremen
2. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg New York v Hamburg
5. avgusta: Conte di Savoia v Genoa 8. Ile de France v Havre 9. Queen Mary v Cherbourg Hanna v Hamburg
11. avgusta: Bremen v Bremen
12. avgusta: Rex v Genoa
15. avgusta: Nieuw Amsterdam v Bolougne
16. avgusta: Deutschland v Hamburg Aquitania v Cherbourg Normandie v Havre
19. avgusta: Champlain v Havre
22. avgusta: Europa v Bremen Vulcania v Trst
23. avgusta: Hamburg v Hamburg Queen Mary v Cherbourg
24. avgusta: Ile de France v Havre
26. avgusta: Mauretania v Cherbourg
29. avgusta: Bremen v Bremen
30. avgusta: Normandie v Havre Aquitania v Cherbourg

šeo, kjer se črevesje spremeni v pepel. Iz tega pepela pa se da precej zlata izprati.

Poleg poučnih knjig, muzikalij, igre, pesmi itd. imamo v zalogi dosti nabožnih knjig, predvsem

Molitvenike

v kraani vezi importirane iz starega kraja . . .

Slovenski molitveniki:

KVIŠKU SRCA v imitirano usnje vez 50 v najfinerje usnje vez 1.20 v bel celluloid vez 1.20

RAJSKI GLASOVI platno vezano 50 v usnje vez. (Riv. 415) 1.20 v celluloid vez. (Riv. 614) 1.20

KRISTUS KRALJUI (preko tisoč strani) sestavil dr. Ivan Vrečar 1.75

VEČNO ŽIVLJENJE (640 strani) sestavil Gregorij Dečjak 1.25

SVETA URA (466 strani; velike črte) 1.20

Angleški molitveniki:

(ZA MLADINO) Key of Heaven fino vezano 50 v usnje vezano 70 v najfinerje usnje vezano 1.20

Angleški molitveniki: (ZA ODRASLE) KEY OF HEAVEN v celluloid vezano 1.20 v celluloid najfinerje vez. 1.50 v fino usnje vezano 1.50

CATHOLIC POCKET MANUAL v fino usnje vezano 1.50

Slovenic Publishing Company 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.